

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Finn Sørensen
Finn.S@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Ved Stranden 8

1061 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 21. september 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 561 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).

CVR 10172748

Spørgsmål nr. 561:

”Hvor mange penge blev der sparet på sociale- og beskæftigelsesmæssige ydelser gennem ændring, standsning eller tilbagebetaling af ydelser i 2017 i forhold til det samlede beløb, der blev udbetalt til sociale- og beskæftigelsesmæssige ydelser samme år? Der ønskes en fordeling på de enkelte ydelser, opgjort i kr. og pct.”

10. marts 2019

J.nr. 18/14196

Svar:

I Danmark har vi et velfærdssystem, der tilbyder et økonomisk sikkerhedsnet for borgere med brug for hjælp. Det skal vi værne om. Men det svækker opbakningen og tilliden til vores velfærdssamfund, hvis vi oplever, at skattefinansierede velfærdsydelser udbetales til personer, som ikke har ret til dem. Derfor er det også afgørende, at vi løbende kontrollerer, at der ikke er borgere, som uberettiget får udbetalt kontante ydelser. Der, hvor der er foregået snyd, skal der endvidere rejses et tilbagebetalingskrav.

Derfor glæder det mig, at regeringen i november 2018 indgik en bred *aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger* med Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet. Aftalen har netop til formål at styrke kontrollen med udbetalingen af ydelser, så borgere, der bevidst snyder, opdages, og fejl rettes.

Det er de udbetalende myndigheders ansvar at sikre, at ydelser udbetales korrekt, og at der foretages den nødvendige kontrol. Det vil sige, at det er kommunernes ansvar at sikre, at udbetalinger af fx kontanthjælp og sygedagpenge er korrekt, mens det er Udbetaling Danmarks ansvar at sikre, at udbetaling af fx boligstøtte og folkepension er korrekt.

Desuden er Den Fælles Dataenhed etableret i Udbetaling Danmark. Den Fælles Dataenhed bistår kommunerne og Udbetaling Danmark med at foretage registersamkøring både på kommunale ydelsesområder og på Udbetaling Danmarks egne ydelsesområder. Den Fælles Dataenhed udsøger således sager på grundlag af registersamkøring, hvor der kan være tale om potentielt snyd eller fejladministration.

Der er således forskellige kanaler til at afdække controlsager:

- 1) sager, der er resultatet af Udbetaling Danmarks kontrol
- 2) sager, der er resultatet af kommunernes kontrol

Der er mange årsager til, at ydelser ændres, standses eller tilbagebetales. Borgeren kan f.eks. selv oplyse om nyt arbejde eller nyt samlivsforhold, kommunen kan på baggrund af nye oplysninger igangsætte en undersøgelse, eller kommunen kan modtage anonyme henvendelser om snyd.

For flere ydelser sker der en automatisk månedlig regulering af ydelsen på baggrund af oplysninger i indkomstregistret som led i den løbende administration. Det gælder f.eks. boligstøtte, pension og arbejdsløshedsdagpenge. Der sker således mange løbende ændringer af ydelsesudbetalingerne på grundlag af nye registeroplysninger eller oplysninger fra borgerne, som ikke kan tages som udtryk for, at der er sket en fejludbetaling.

Derfor har jeg valgt at besvare spørgsmålet med udgangspunkt i, at spørgeren sigter til et besparelspotentiale foranlediget af en egentlig kontrolindsats i sagen.

Når man skal opgøre effekten af kontrolindsatsen, vil jeg henvise til, at KL og Udbetaling Danmark arbejder med afsæt i følgende kategorisering af sagskontroller på enten kontroltrin 0, 1, 2 eller 3:

Kontroltrin 0 omhandler information til borgerne om pligter og rettigheder (fx kampanjer). *Kontroltrin 1* omfatter kontroller i forbindelse med behandlingen af borgerens ansøgning. *Kontroltrin 2* omfatter de løbende kontroller i forbindelse med fx nye oplysninger om flytning, samliv, indkomstændringer mv. Endelig er der *kontroltrin 3*, som består af sager, hvor der har været en undring, og at undringen har krævet en særlig dybdegående kontrol. Dermed adskiller den dybdegående kontrol sig fra den løbende kontrol ved, at den ikke har været del af den almindelige sagsbehandling.

For at besvare spørgsmålet er det således relevant at fokusere på den del af indsatsen, hvor der foretages en egentlig kontrolindsats. Derfor fokuseres der nedenfor på resultatet fra sager på kontroltrin 3, når effekten af kontrolindsatsen i kommunerne og Udbetaling Danmark opgøres.

Effekten af kontrolindsatsen består både af et egentlig tilbagebetalingskrav af uberettiget udbetalte ydelser og af en beregning af den fremadrettede besparelse. Tilbagebetalingskravet opgøres som det bagudrettede økonomiske krav, der rejses mod en ydelsesmodtager, som har modtaget en ydelse uden at være berettiget hertil. Både Udbetaling Danmark og KL opgør den fremadrettede besparelse som værdien af ydelsesstoppet ud fra en fremskrivning af det beløb, som borgeren ville have modtaget, hvis ydelsen var fortsat i 12 måneder.

Sager, der er resultatet af Udbetaling Danmarks kontrol

I tabel 1 nedenfor fremgår resultaterne af den samlede kontrolindsats, som Udbetaling Danmark udfører i forhold til ydelser, der udbetales af Udbetaling Danmark. Sagerne opstår både som led i den almindelige sagsbehandling i Udbetaling Danmark, hvor der er fundet grundlag for at indlede en kontrolsag, anonyme anmeldelser og oplysninger

fra andre myndigheder, men også som følge af registersamkøringer i Den Fælles Dataenhed.

Tabel 1. Effekten af den samlede kontrolindsats foretaget i Udbetaling Danmark i 2017 som led i både den almindelige sagsbehandling og den registerbaserede kontrolindsats, ift. antal ydelsesmodtagere og samlede udbetalte ydelser.

2017		Samlede offentlige udgifter (mio. kr.) ¹⁾	Antal ydelsesmodtagere ¹⁾	Antal afgjorte sager med provenu ⁵⁾	Andel afgjorte sager med provenu ²⁾ , pct.	Samlet provenu i afgjorte sager (mio. kr.)	Provenu ift. de samlede udbetalte ydelser ³⁾ , pct.
Udbetaling Danmark/HOK	Udbetaling Danmark i alt	214.000⁴⁾	2.695.000	2.242⁶⁾	0,08	144	0,07
	<i>Sagsbehandling</i>			1.605	0,06	105,4	0,05
	<i>Registerbaseret kontrol</i>			637	0,02	38,6	0,02
	Boligstøtte	15.000	600.000	612	0,1	22,2	0,15
	<i>Sagsbehandling</i>			555	0,09	19,7	0,13
	<i>Registerbaseret kontrol</i>			57	0,01	2,6	0,02
	Familieydelse	18.000	680.000	1.570	0,23	56,1	0,31
	<i>Sagsbehandling</i>			1.139	0,17	42,7	0,24
	<i>Registerbaseret kontrol</i>			431	0,06	13,4	0,07
	Pension	170.000	1.350.000	402	0,03	57	0,03
	<i>Sagsbehandling</i>			294	0,02	39,3	0,02
	<i>Registerbaseret kontrol</i>			108	0,01	17,7	0,01
	Barseldagpenge	11.000	65.000	95	0,15	8,7	0,08
	<i>Sagsbehandling</i>			26	0,04	3,8	0,03
	<i>Registerbaseret kontrol</i>			69	0,11	4,9	0,04

1) Afrundet

2) Andel opgjort i forhold til det samlede antal ydelsesmodtagere.

3) Andel opgjort i forhold til de samlede offentlige udgifter.

4) Kilde: Intern driftsrapportering i Udbetaling Danmark

5) Udbetaling Danmark oplyser, at provenuet opgøres teknisk som tilbagebetalingskrav og/eller fremadrettet besparelse. Ved tilbagebetalingskravet registreres det bagudrettede økonomiske krav, der rejses mod en ydelsesmodtager, som har modtaget en ydelse uden at være berettiget hertil. Ved den fremadrettede besparelse registreres værdien af ydelsesstoppet ud fra en fremskrivning af det beløb, som borgeren ville have modtaget, hvis ydelsen var fortsat i 12 måneder.

6) De enkelte ydelser summer ikke i totalen, da én sag kan have betydning for udbetalingen af flere forskellige ydelser. Det vil sige, at samme sag kan give provenu på mere end én ydelse.

Sager, der er resultatet af kommunernes kontrol

Omkring resultatet af kommunernes egen sagsbehandling vedrørende kontrolsager kan jeg henvise til KL's effektrapport for 2017 (vedlagt som bilag 1), hvor effekten af den samlede kommunale kontrolindsats fremgår. Heraf fremgår det, at KL opgør den samlede effekt på de kommunale ydelsesområder (dvs. inklusiv registersamkøringssagerne fra Den Fælles Dataenhed) til 333 mio. kr. i 2017.

Ifølge KL's opgørelse, fremgår det på side 7, at godt 51 mio. kr. heraf kan tilskrives registersamkøringssagerne fra Den Fælles Dataenhed. Tabel 2 nedenfor baserer sig på kommunernes registreringer af afsluttede sager på kontroltrin 3 for hele 2017 og delt op på ydelsestyper. Tabellen stammer fra KL's Effektrapport 2017 side 16.

Tabel 2 Effekten fordelt på ydelsestyper gengivet fra KL's effektrapport for 2017¹⁾

Ydelsestype	Antal sager	Andel af alle sager i %	Udgør andel af tilbagebetalingskravet %	Udgør andel af fremadrettede besparelse %	Effekt mio.kr
Kontanthjælp	7.683	38%	52%	49%	162
Andet	3.900	19%	9%	4%	17
Økonomisk friplads	4.134	20%	8%	10%	31
Sygedagpenge	1.710	8%	11%	18%	54
Andet under LAS	501	2%	4%	2%	7
Andet under LAB	278	1%	3%	3%	10
Andet under SEL	70	0,30%	1%	1%	2
Førtidspension	554	3%	2%	1%	5
Pension	391	2%	1%	1%	4
Boligstøtte	354	2%	1%	2%	5
Integrationsydelse	501	2%	3%	5%	16
Ledighedsydelse	49	0,20%	1%	0,50%	2
Ressourceforløbsydelse	211	1%	3%	3%	8
Fleksjobsydelse	130	1%	2%	1%	4

1) Den samlede effekt på landsplan opgøres til 333 mio. kr. jfr. KL's Effektrapport 2017

Tabel 1 og 2 er ikke direkte sammenlignelige. I tabel 1 opgøres antal sager *med provenu*, mens opgørelsen i tabel 2 vedrører *alle indledte kontrolsager*. Tabel 1 opgør desuden andelen af sager med provenu i forhold til alle ydelsesmodtagere, hvor kun det samlede provenu for kommunens kontrolindsats fremgår af tabel 2.

KL's Effektrapport for 2017 viser en forbedring af resultaterne i forhold til 2016, herunder at antal kontrolsager er steget, hit-raten er forbedret og effekten af kontrolindsatsen er steget. Desuden er der sket en stigning i kommunernes anvendelse af registersamkørte sager fra Den Fælles Dataenhed i Udbetaling Danmark.

KL's Effektrapport for 1. halvår 2018 viser, at provenuet for første halvdel af 2018 er 25 % højere end i samme periode 2017 og udgør 255 mio. kr.

Jeg finder det positivt, at kommunerne øger kontrolindsatsen og fortsat øger brugen af registersamkørte sager fra Dataenheden.

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen